

Sleppa ikki at arbeiða meira

Heimahjálparar og heilsuhjálparar fáa ikki nog nógvar arbeiðstímar, at tær kunnu liva av sínum arbeiði

Randi Jacobsen

Bæði upp undir og eftir fólkatingsvalið hevur Jørgen Niclasen, formaður Fólka-floksins fleiri ferðir sagt, at fólk mugu til at arbeiða meira. Hann hevur sagt, at fólk arbeiða ikki meira, tí tað loysir seg ikki.

Hetta er í hvussu er ikki galdandi fyri heilsuhjálparar, heimahjálparar og heilsurøktarar.

- Ein stórir trupulleiki hjá okkara limum er, at tær fáa ikki meira enn 25 ella 30 tímar, og tað er ov lítið at liva fyri, sigur Ása Holm, forkvinna í Heilsuhjálparafelag Føroya.

Hon sigur, at felagið í sínari tíð góðtók lága brøkin, tí tað var nógv yvirtíð. Onkrastaðni gongur hetta.

- Men tað vísir seg, at nógvastaðni verður tímalønt fólk tikið inn, og tey tímaløntu fáa oftast tær longru vaktirnar. Eingin av limum okkara kann liva fyri lønina, tær fáa fyri at arbeiða 25 ella 30 tímar um vikuna, sigur Ása Holm.

Arbeiða eyka

Hon sigur, at fleiri av limunum noyðast at fáa sær eyka arbeiði, eitt nú við at vaska. Fleiri av kvinnunum eru einsamallar mammur, og tað hongur fíggjarliga als ikki saman hjá teimum.

Ása Holm setir sína vón til nýggja samanlagda stovnin við nýggjum stjóra, at tað fer at bera til at fáa eina brúkliga avtalu.

- Limirnir eru kvinnur, sum ímóti sínum vilja arbeiða niðurstetta tíð. Hatta høvdu menn ongantíð góðtikið.

Ása Holm ræðist fyri framtíðini hjá almannaverkinum.

- Nærverkið hevur tosað um dygd, men tað ber ikki til at tosa um dygd upp á henda mátan. Sjálvandi eru nakrar kvinnur, sum hava hug at arbeiða niðurstetta tíð, og tað skulu tær hava loyvi til. Men vit mugu minnast til, at kvinnur, sum fáa sær útbúgving, gera tað, tí tær vilja arbeiða og kunna liva av tíð.

Ikki til at liva av

Ása Holm hevur ikki varhugan av, at limir hennara eru fluttir av landinum vegna vánaligari kor, men summar eru farnar víðari at læra til heilsurøktara.

Tað er ein sannroynd, at fleiri heilsuhjálparar eru komnar upp í árinu og um ikki so nógv ár koma í bólkin, sum hevur brúk fyri hjálp.

Tað fer at enda galið, tí stórt trot verur á heilsuhjálparum í framtíðini, tá i hesi størv ikki eru til at liva av, væntar Ása Holm.

Flestu heimahjálparar arbeiða niðurstetta tíð, og so fegin tær vilja, sleppa tær ikki at arbeiða meira

Eisini í Almanna- og Heilsurøktarafelagnum finngu tær ilt av orðunum hjá fíggjarmálaráðnum um, at tað skal loysa seg at arbeiða meira.

- Okkara starvsbólkur sleppur ikki at arbeiða meira. Og tann, sum arbeiðir meira, fær boð um at avspáka. Tað gevur ongar eyka krónur, sigur Majbritt Mohr, forkvinna í felagnum.

Meginparturin av limunum í Almanna- og Heilsu-

røktarafelagnum arbeiðir niðurstetta løn. Tær fáa ikki yvirtíð, fyrr enn tær hava arbeiðt 40 tímar eina viku, og alt út yvir tað skal avspákast.

- Nakrar vilja ikki arbeiða fulla tíð, tí arbeiðið er so tungt og hevur skiftivaktir, men hinar sleppa ikki at arbeiða meira, sigur Majbritt Mohr.

Ójavnt býtt

Hon kundi hugsað sær at fingið at vita, hvør meining

er í at fáa fólk at arbeiða meira, tá ið vit hava næstan 1700 arbeiðsleys fólk.

Majbritt Mohr hevur eisini eina viðmerking til fráboðaða skattalættan.

- Vit vita øll, at skatturin er ov høgur, men samgongan eigur at finna ein annan máta enn flatskattin at geva skattalætta. Tey, sum hava lægst inntøku, hava í dag ikki eitt virðiligt lív og kunnu einki loyva sær. Tey fáa ongan lætta. Tey við miðal-

inntøku kunnu kanska loyva sær ein túr í býin um mánaðin ella av landinum onkuntíð. Men tey sum fáa størsta skattalættan, hava frammanundan ráð til alt. Eingin sigur, at skattalættin hjá teimum fer út í samfelagið. Tey kunnu tað sama brúka peningin til at gera íløgur við ella til uppsparing, sigur Majbritt Mohr.

Eitt trygt umhvørvi fyri børnini

Børn og ung, ið vaksa upp har rúsdrekka er til ampa fyri trivnaðin heima, skulu nú verða hoyrd og fáa hjálp

Snorri Brend

Hetta er endamálið við bólku-um, ið Blái Krossur Føroya fer at skipa fyri og bjóða børnum og ungum, ið kenna til hendan trupulleikan, at verða partur av. Ætlanin er at skapa eitt trygt umhvørvi, har arbeiðt verður við avbjóðingunum, ið hesi børn mæta.

Tiltakið er ein liður í verkætlanini "Øll hava rætt til góð barnaár" hjá Bláa Krossi Føroya. Endamálið er at gera tað meira sjónligt og opið at tosa um tað at vaksa upp í einum heimi, har rúsdrekka er ella hevur verið til ampa fyri trivnanin í familjuni.

Hjá teimum flestu er hetta eitt tabu, men Blái Krossur

vil vísa á, at trupulleikin er veruligur í Føroyum eins og hann er í øðrum londum, og at mong eru tey, ið stríðast við hann.

- Lærarar, heilsufrøðingar og onnur fakfólk kenna eisini til hendan trupulleikan og siga seg mangan standa í tvístøðu tá tey hava við børn í slíkari støðu at gera, sigur Jóngerð Nielsen, fyrirbyrgingarráðgevi hjá Bláa Krossi Føroya.

- Tey vita ikki hvat tey skulu gera ella hvønn tey skulu venda sær til.

Blíva hoyrd

Í Danmark og øðrum londum verður størri dentur lagdur á at hjálpa børnunum hjá

teimum, ið stríðast við rúsdrekka trupulleikar, tí tað vísir seg fyri fleiri at tað fær álvarsamar avleiðingar fyri tey seinni í lívinum. Teirra sosialu førleikar verða settir uppá spæl og tey kunnu enda í rúsdrekka misnýtslu ella øðrum trupulleikum sjálvi.

Blái Krossur Føroya vil tí skapa eitt stað, har børnini blíva hoyrd, har tey kunnu siga tað, tey vilja, og har tey kunnu verða tey, ið tey eru – í tryggum umstøðum.

At byrja við verður skipað fyri trimum døgum í Tórshavn og trimum í Eysturoynni, ið eru ætlaðir sum kunning og stovnan av bólku.

Ætlanin er at skipa bólkar

til børn og ung í aldrinum 7-18 ár. Børn, foreldur og onnur áhugaði, ið hava avvarandi ávirkaði av rúsdrekka, eru bjóðaði við til hesar dagar, ið verða frá tíðliga í desember fram til byrjanina av februar mánað. Tiltøkini eru púra óformel og tilmelding er ikki neyðug.

Fólk kunnu koma til kaffimunn, tosa við fyrirbyrgingarráðgevan ella við onnur, ið mæta upp, seta spurningar ella bara lurta.

Blái Krossur heitir á fólk, ið hava tørv á hesum tilboðnum ella kenna onnur, ið hava, um at seta seg í samband við fyrirbyrgingarráðgevan hjá Bláa Krossi.

snorri@sosialurin.fo

Tvey stød – triggir dagar

Bláikrossur fer at skipa fyri mannarættindarúmunum á tveimum støðum.

Á Kongabrunni í Tórshavn:

- Hósdagin 8. desember 2011 – kl. 15-17
- Mánadagin 2. januar 2012 – kl. 16-18
- Mánadagin 30. januar 2012 – kl. 16-18

Í hølunum hjá heilsufrøðingum, Vaktarhúsvegur 3, í Gøtugjógv:

- Mánadagin 12. desember 2011 – kl. 17-19
- Mikudagin 4. januar 2012 – kl. 16-18
- Hósdag 2. februar 2012 – kl. 16-18